

ВПЛИВ ПРОЦЕСУ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

©2024 ВЕРКУШ Д. М.

УДК 339.001
JEL: L26; O3

Веркуш Д. М. Вплив процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання

Мета статті - аналіз впливу процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання в турбулентних умовах. За результатами проведеного дослідження виявлено, що інтелектуалізація відіграє важливу роль у формуванні інноваційного середовища та забезпеченні конкурентних переваг для активного розвитку суб'єктів господарювання. У статті проаналізовано сукупність підходів до визначення поняття «інтелектуалізація». На основі аналізу сформувано авторське визначення поняття «інтелектуалізація» – це процес ефективного використання інтелекту індивіда або групи індивідів шляхом продукування інноваційних знань, використання творчого підходу та впровадження креативних технологій для формування результативних завдань, направлених на досягнення тактичних і стратегічних цілей розвитку суб'єктів господарювання. Запропоновано науково-практичний підхід до визначення рівня впливу процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання через призму основних функцій підприємництва. На основі аналізу визначено, що процес інтелектуалізації необхідно розглядати при аналізі не тільки інноваційно-новаторської, а й інших функцій підприємства. За допомогою проведеного аналізу виявлено, що інтелектуалізацію необхідно розглядати в симбіозі з поняттями «креативність» і «мотивація». Для цього було детально розглянуто креативні аспекти процесу інтелектуалізації, які впливають на розвиток суб'єктів господарювання. Окремо було досліджено та запропоновано способи розвитку інноваційно-креативного середовища суб'єктів господарювання. Дослідження підкреслює важливість розвитку суб'єктами господарювання інтелектуалізації, креативності, творчо-орієнтованої корпоративної культури для забезпечення високої продуктивності, ефективності та конкурентоспроможності у глобальному ринковому середовищі. За допомогою розвитку інтелектуалізації та креативності суб'єкти господарювання можуть пристосовуватися до викликів сучасного середовища, розвивати потенційні здібності персоналу та ставати більш конкурентними на внутрішніх і зовнішніх ринках.

Ключові слова: інтелектуалізація, інновація, інноваційний розвиток, конкурентоспроможність, креатив, суб'єкти господарювання.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 22.

Веркуш Дмитро Михайлович – здобувач кафедра маркетингу та торговельного підприємництва, Навчально-науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (вул. Університетська, 16, Харків, 61003, Україна)
E-mail: Verkush1980@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5267-6022>

UDC 339.001
JEL: L26; O3

Verkush D. M. The Influence of the Process of Intellectualization on the Innovative Development of Entrepreneurial Activity of Economic Entities

The aim of the article is to analyze the impact of the process of intellectualization on the innovative development of entrepreneurial activity of economic entities in turbulent conditions. According to the results of the carried out study, it is found that intellectualization plays an important role in the formation of an innovative environment and ensuring competitive advantages for the active development of economic entities. The article analyzes an aggregate of approaches to the definition of the concept of «intellectualization». On the basis of the carried out analysis, the author's own definition of the concept of «intellectualization» is formed as follows: it is the process of effective use of the intellect of an individual or a group of individuals through the production of innovative knowledge, the use of a creative approach and the introduction of creative technologies for the formation of effective tasks aimed at achieving the tactical and strategic goals of development of economic entities. A scientific and practical approach to determining the level of influence of the process of intellectualization on the innovative development of entrepreneurial activity of economic entities through the prism of the main functions of entrepreneurship is proposed. On the basis of the analysis, it is determined that the process of intellectualization should be considered in the analysis of not only the innovation function, but also other functions of entrepreneurship. With the help of the analysis, it is found that intellectualization should be considered in symbiosis with the concepts of «creativity» and «motivation». For this purpose, the creative aspects of the process of intellectualization, which affect the development of economic entities, were considered in detail. Separately, the ways of development of the innovative and creative environment of economic entities have been studied and suggested. The study emphasizes the importance of developing intellectualization, creativity, creatively oriented corporate culture by economic entities to ensure high productivity, efficiency and competitiveness in the global market environment. Through the development of intellectualization and creativity, economic entities can adapt to the challenges of the modern environment, develop the potential abilities of staff and become more competitive in domestic and foreign markets.

Keywords: intellectualization, innovation, innovative development, competitiveness, creativity, economic entities.

Fig.: 2. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 22.

Verkush Dmytro M. – Applicant of the Department of Marketing and Trade Entrepreneurship, Educational and Scientific Institute "Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy" of V. N. Karazin Kharkov National University (16 Universytetska Str., Kharkiv, 61003, Ukraine)
E-mail: Verkush1980@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5267-6022>

У сучасному світі, де з кожним роком зростає рівень конкуренції, підприємствам необхідно знаходити нові шляхи для стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку. Одним із ключових чинників, що впливає на цей процес, є інтелектуалізація. Вона відіграє значну роль у формуванні інноваційного середовища та забезпеченні конкурентних переваг для активного розвитку суб'єктів господарювання.

Аналіз цієї проблематики підтверджує високий рівень зацікавленості напрямом впливу процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання. Вивчення теоретико-методологічних і прикладних проблем інтелектуалізації діяльності підприємств знайшло відображення в роботах таких учених: Н. Брюховецька, О. Богуцька [2], К. Бояринова [3], І. Бузько, О. Вартанова, Г. Голубенко [5], І. Булеєв, Є. Булеєв, Я. Брюховецький [6], М. Вебер [8], Н. Гавкалова, С. Севастьянов [9], В. Дикань, І. Корнілова [10], Н. Зубчинська [12], О. Кендюхов [13], В. Петренко [15], О. Сем'ян [17], А. Тимашова зі співавторами [18], В. Чобіток [19; 20] та ін.

Мета статті – аналіз впливу процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання в турбулентних умовах.

Інновації в турбулентному середовищі відіграють значну роль у розвитку суб'єктів господарювання та підвищення рівня їх конкурентоздатності. Саме інноваційні впровадження в діяльність суб'єктів господарювання визначають напрямки та темпи технологічного прогресу, розвитку економіки, соціально-економічних процесів, швидкості оновлень матеріальної бази тощо.

Аналізуючи інноваційну діяльність суб'єктів господарювання, необхідно враховувати не лише їхні технологічні досягнення, але й стратегічне бачення, культуру організації, здатність до адаптації та сприйняття ризиків з метою завоювання нових внутрішніх і зовнішніх ринків. Крім того, важливо розглядати вплив зовнішнього середовища, такого як правова та регуляторна бази, доступність фінансових ресурсів, науково-технічний потенціал тощо, для розвитку підприємницької діяльності.

Одну з ключових ролей у стимулюванні інноваційного розвитку відіграє процес інтелектуалізації як основи реалізації творчого потенціалу, аналізу потреб ринку та виявлення можливостей для впровадження нововведень у діяльність суб'єктів господарювання. Знання та інтелектуальний капітал стають основою для генерації інноваційно-прогресивних ідей, їх подальшого розвитку та комерціалізації.

Вивчення впливу процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання є особливо актуальним саме в умовах сьогодення. Одним із критеріїв оцінки процесу інтелектуалізації є адаптивність суб'єкта господарювання до умов невизначеності та нестабільності. Враховуючи сьогоденню політико-економічну ситуацію в Україні та світі, необхідно продукувати інноваційні знання та уміння й адаптуватися до умов «непередбаченої невизначеності», з урахуванням емоційно-психологічного стану. Ведення господарської діяльності суб'єктами господарювання потребують різної кількості ресурсів залежно від короткостроковості або довгостроковості в умовах нестабільного стану. Це потребує активного впровадження процесу інтелектуалізації на всіх етапах діяльності суб'єктів господарювання, починаючи від виробничих процесів до формування ефективної системи управління. Розвиток процесу інтелектуалізації виходить на перший план і стає одним із головних завдань для активного розвитку в умовах підвищеної конкуренції.

Інтелектуалізація в сучасному бізнес-середовищі є індикаторним фактором для стимулювання інноваційного розвитку підприємницької діяльності, забезпечуючи ефективне використання інтелектуальних ресурсів і технологій для створення нових можливостей, підвищення рівня конкурентоспроможності та прискорення темпів розвитку на ринкових платформах.

Результати проведеного аналізу економічної сутності поняття «інтелектуалізація» наведено в *табл. 1*.

На основі проведеного аналізу поняття «інтелектуалізація» запропоновано авторське визначення цього поняття: інтелектуалізація – це процес ефективного використання інтелекту індивіда або групи індивідів шляхом продукування інноваційних знань, використання творчого підходу та впровадження креативних технологій для формування результативних завдань, направлених на досягнення тактичних і стратегічних цілей розвитку суб'єктів господарювання.

Згідно із Законом України «Про підприємництво» [22] підприємництво – це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність з виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності в порядку, встановленому законодавством.

Доцільно розглянути вплив процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання через призму основних функцій підприємництва.

Аналіз економічної сутності поняття «інтелектуалізація»

Автор(-и)	Запропоноване визначення
Академічний тлумачний словник [1]	Проникнення інтелектуалізму в життя людей, насичення його розумовою діяльністю
Бриль І. В. [4]	Визначення переважної ролі знань та інформації, пізнання, навчання, підтримка нових підходів до прийняття рішень, умов і засобів інтелектуальної діяльності (праці), генерування актуальних знань для вдосконалення виробництва, організаційної структури та системи управління
Брюховецька Н. Ю., Богуцька О. А. [2]	Інтелектуалізація в загальному розумінні – це процес посилення ролі інтелекту та привнесення інтелектуального початку, що спрямований на людський потенціал, який приводить до підвищення рівня інтелекту в протіканні соціально-економічних процесів
Вікіпедія [21]	Онтогенетичний процес насичення елементів менеджменту інтелектуально-знаннями активами, стимулювання інтелектуальної активності та незалежного мислення персоналу та застосування передових інформаційно-комунікаційних технологій з метою набуття нових властивостей системою, виражених у її структурі, нормах управління та категоріях менеджменту
Василик А. В. [7]	Інтелектуалізація – багатоплановий процес зростання ролі інтелектуальної творчої праці, насичення всіх видів праці функціями творчого характеру, що супроводжує всі стадії процесу створення інноваційної продукції
Вебер М. [8]	Прагнення до раціональності дій у певних обставинах
Другов О. О. [11]	Процес створення та накопичення в суспільстві знань і вмінь їх застосовувати на практиці, що, як правило, сприяє соціально-економічному зростанню, спричиняє в економіці структурні зміни, підвищуючи в економіці частку нематеріального виробництва, інтелектуальної праці, інформаційних і високих технологій, збільшує продуктивність трудової діяльності
Кісь С. Я. [14]	Наслідок процесу одержання та використання інформації, за умови, якщо цей процес супроводжується пристосуванням або творчим осмисленням підходів до управління підприємством, які адекватні вимогам зовнішнього середовища та інтелектуалізованому розвитку суб'єкта господарювання в цьому середовищі
Поляков М. В. [16]	Посилення функцій творчого характеру (наприклад, із розробки інновацій), переорієнтацію на нові види діяльності (пов'язані зі сферою НДДКР, проектуванням, дизайном, обробкою даних), підвищення інноваційності, активну взаємодію з університетами
Чобіток В. І. [19]	Процес, направлений на посилення використання інтелектуально-знаннєвих активів підприємств, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для продукування нових підходів в управлінні розвитком підприємств

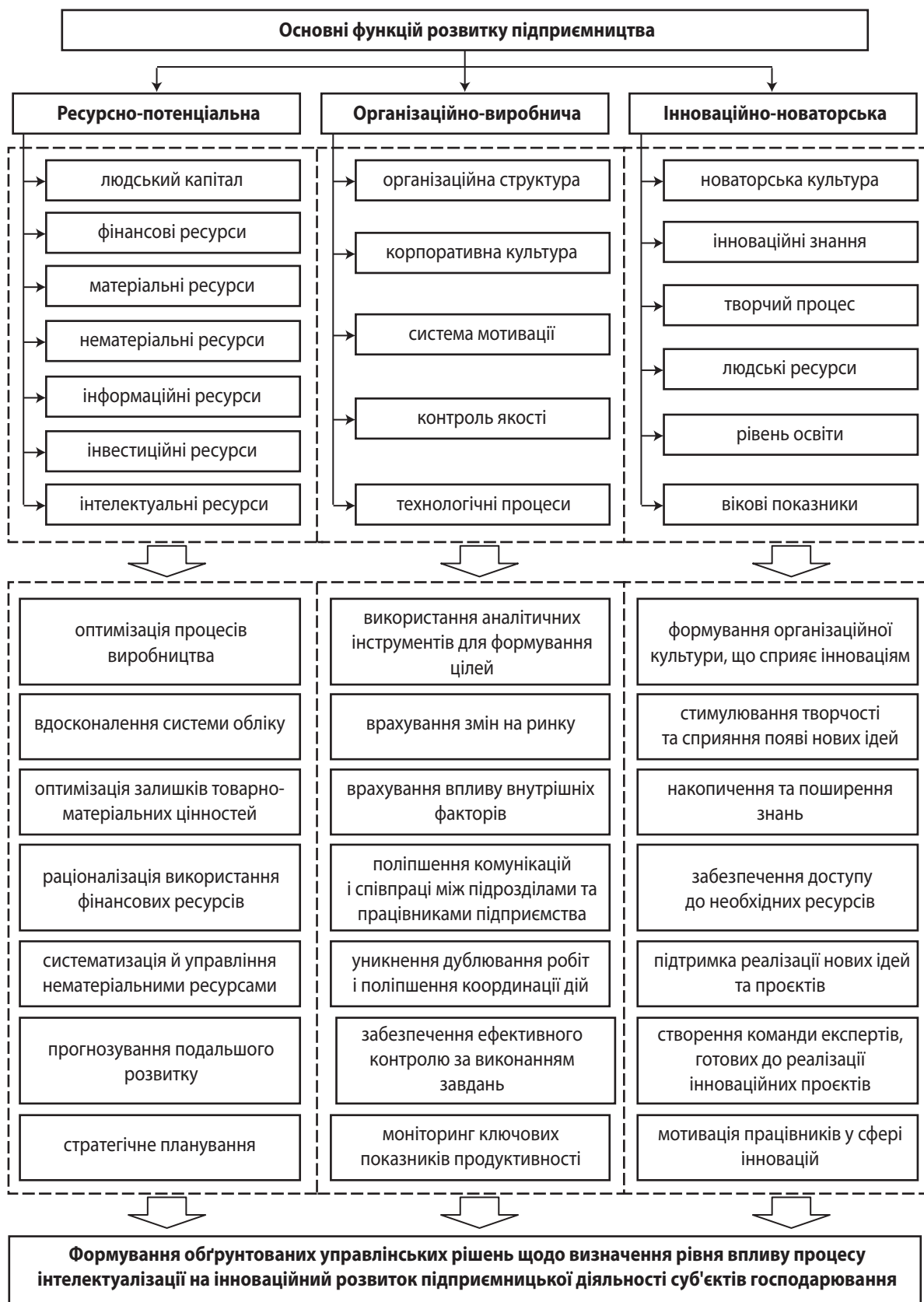
Основні функції розвитку підприємницької діяльності суб'єктів господарювання – це:

- ✦ *ресурсно-потенціальна* – активізація потенціальних ресурсів суб'єктів господарювання, а саме, капітальних, фінансових, інвестиційних, трудових, матеріальних, нематеріальних, інформаційних та інтелектуальних ресурсів, для підвищення рівня конкурентоспроможності;
- ✦ *організаційно-виробнича* – поєднання інноваційно-прогресивних методів організації праці та виробництва із адаптивно-креативною структурою управління і контролю процесу інтелектуалізації на інновацій-

ний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання;

- ✦ *інноваційно-новаторська* – сприяння матеріалізації інноваційно-креативних нових ідей, для продукування техніко-економічних розробок, проектів під впливом перманентних трансформаційних змін.

Запропоновано науково-практичний підхід щодо визначення рівня впливу процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання через призму основних функцій підприємництва, який наведено на *рис. 1*.

Рис. 1. Науково-практичний підхід до визначення рівня впливу процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання через призму основних функцій підприємства

Формування умов для розвитку творчого мислення та розробці інновацій на сучасних суб'єктах господарювання є важливою векторною направленістю їх послідовно-ефективної стратегії розвитку. Розвиток новаторського потенціалу серед працівників вимагає не лише наявності необхідних матеріально-технічних засобів, але і створення сприятливого середовища для творчого самовираження та здатності до інноваційного мислення.

Культура організації відіграє ключову роль у формуванні атмосфери, що сприяє розвитку інноваційно-творчого мислення серед працівників. Керівники суб'єктів господарювання, які цінують і підтримують ініціативну ідейність своїх співпрацівників, створюють умови для ефективної реалізації їх новаторських рішень.

Застосування методів стимулювання творчого мислення, таких як креативні тренінги, хакатони, спільні проекти та конкурси інновацій, дозволяють розкрити креативно-інноваційний потенціал працівників до пошуку нових ідей та їх реалізації в практичну діяльність.

Крім того, важливою складовою культури організації є підтримка новаторських ідей працівників на всіх рівнях управління суб'єктів господарювання. Лідери, які підтримують і надихають своїх підлеглих на творчість і пошук нових шляхів у розвитку бізнесу, створюють позитивний приклад для всього колективу та забезпечують відкриту атмосферу для інноваційного мислення.

Отже, культура організації, спрямована на стимулювання творчого мислення та розвиток інновацій, що є ключовим фактором у досягненні успіху в підприємницькій діяльності, сприяючи продукуванню та реалізації нових ідей, продуктів і послуг, які забезпечують конкурентні переваги на ринку.

Розглянувши вплив процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання через призму основних функцій підприємництва, доцільно виокремити, що процес інтелектуалізації необхідно розглядати не тільки при аналізі інноваційно-новаторська функції, а й при аналізі інших функцій.

Інтелектуалізацію необхідно розглядати в симбіозі з поняттями «креативність» і «мотивація». Креативність розглядаємо як характеристику людини (або групи людей) до цілеспрямованого засвоєння знань, необхідних для ефективного виконання поставлених завдань, з метою їх нестандартного застосування в умовах невизначеності, під час якого враховуються індивідуальні властивості. Саме креативність та ініціативність, за достатньої мотивації (матеріальній чи нематеріальній), є необхідним фактором розвитку інтелектуалізації в процесі реалізації підприємницької діяльності.

Ураховуючи темпи розвитку та впровадження процесів цифровізації, креативність стає одною з головних і необхідних характеристик співпрацівників суб'єктів підприємницької діяльності, які обирають шлях розвитку.

Розглянемо більш детально креативні аспекти інтелектуалізації в рамках робочих процесів суб'єктів господарювання на *рис. 2*.

Для стимулювання та підтримки креативного потенціалу працівників суб'єктів господарювання необхідно проводити систематичні заходи з виявлення та розвитку творчих здібностей у працівників. Цього можна досягти такими методами.

Шляхом створення стимулювального середовища та підтримки творчого мислення працівників доцільно створювати психолого-безпечне середовище, яке буде сприяти вільному обміну думками та експериментуванню без страху критики.

Необхідно застосовувати педагогічні методи (модель Торенса (Torrance) або методика Osborn – Parnesa) з метою стимулювання творчих процесів і створення сприятливих умов для виникнення нових ідей.

Для розкриття потенційних можливостей працівників рекомендується проведення творчих вправ та елементів гейміфікації – для стимулювання асоціативного мислення, дивергентного мислення – та інші форми творчого процесу.

Також у діяльності суб'єктів господарювання для розкриття креативних можливостей працівників доцільно застосувати методи аналогії, метафори, перевертні та інші техніки.

Наступним напрямом є використання програм навчання креативності, що базуються на когнітивно-психологічних принципах – для розвитку ключових компонентів креативного мислення, таких як гнучкість, оригінальність і пристосовуваність.

Необхідно проводити тренінги та майстер-класи з розвитку творчості, що базуються на інтерактивних методах навчання та практичних вправах для активного залучення учасників і розвитку їхніх творчих навичок.

Важливим напрямом у розкритті креативності працівників є стимулювання експериментів та прийняття ризику як важливих елементів творчого процесу та джерела новаторських ідей.

Саме через розкриття потенціальних креативних можливостей працівника суб'єкти господарювання можуть реалізувати процеси інтелектуалізації при інноваційному розвитку їх підприємницької діяльності за кожним напрямом, у кожному підрозділі, на кожному робочому місці та в конкретному процесі.

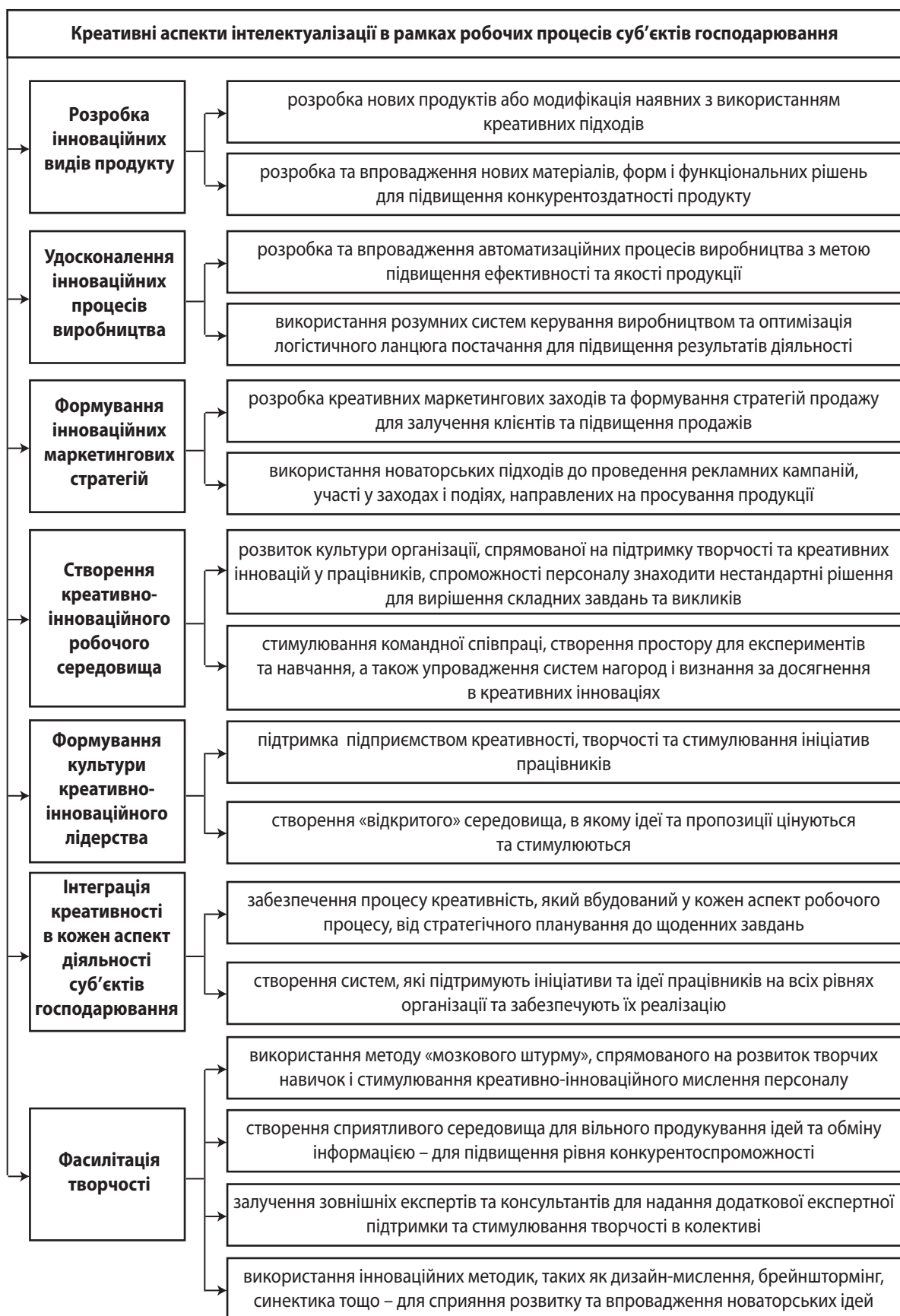

Рис. 2. Креативні аспекти інтелектуалізації в рамках робочих процесів суб'єктів господарювання

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження виокремлено, що інтелектуалізація відіграє важливу роль у формуванні інноваційного середовища та забезпеченні конкурентних переваг для активного розвитку суб'єктів господарювання.

У статті проаналізовано сукупність підходів до визначення поняття «інтелектуалізація». На основі аналізу сформовано авторське визначення цього поняття: інтелектуалізація – це процес ефективного використання інтелекту індивіда або групи індивідів шляхом продукування інноваційних знань, використання творчого підходу та впровадження креативних технологій для формування результативних завдань, направлених на досягнення тактичних і стратегічних цілей розвитку суб'єктів господарювання.

Запропоновано науково-практичний підхід до визначення рівня впливу процесу інтелектуалізації на інноваційний розвиток підприємницької діяльності суб'єктів господарювання через призму основних функцій підприємництва. На основі аналізу визначено, що процес інтелектуалізації необхідно розглядати при аналізі не тільки інноваційно-новаторська функції, а й інших функцій підприємництва.

За допомогою проведеного аналізу виявлено, що інтелектуалізацію необхідно розглядати в симбіозі з поняттями «креативність» і «мотивація». Для цього було детально розглянуто креативні аспекти процесу інтелектуалізації, які впливають на розвиток суб'єктів господарювання. Окремо було досліджено та запропоновано способи розвитку інноваційно-креативного середовища суб'єктів господарювання.

Дослідження підкреслює важливість розвитку процесу інтелектуалізації, креативності, творчо-орієнтованої корпоративної культури суб'єктами господарювання для забезпечення високої продуктивності, ефективності та конкурентоспроможності у глобальному ринковому середовищі.

За допомогою розвитку інтелектуалізації та креативності суб'єкти господарювання можуть пристосовуватися до викликів сучасного середовища, розвивати потенціальні здібності персоналу та ставати більш конкурентними на внутрішніх і зовнішніх ринках. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Академічний тлумачний словник. URL: <http://sum.in.ua>
2. Брюховецька Н. Ю., Богуцька О. А. Інтелектуалізація підприємств: підходи, сутність, структура. *Економічний вісник Донбасу*. 2020. № 1. С. 92–100. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-1\(59\)-92-100](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-1(59)-92-100)
3. Бояринова К. О. Інноватизація та інтелектуалізація виробничого середовища машинобудівного підприємства. *Технологический аудит и резервы производства*. 2016. № 1/3. С. 76–80. DOI: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2016.60804>
4. Бриль І. В. Визначення мотиваційних переваг інтелектуалізації підприємств базових галузей промисловості. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 1. С. 142–150. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1\(55\)-142-150](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1(55)-142-150)
5. Бузько І. Р., Вартанова О. В., Голубенко Г. О. Стратегічне управління інвестиціями та інноваційна діяльність підприємства : монографія. Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2002. 176 с.
6. Булеев І. П., Булеев Е. І., Брюховецький Я. С. Інтелектуалізація труда – основа развития современной экономики. *Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку*. Київ : ІЕП НАНУ, 2016.. С. 3–18. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/127415/1-Buleev.pdf?sequence=1>
7. Василик А. В. Інтелектуалізація трудової діяльності в контексті формування та розвитку інтелектуального капіталу : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.07. Київ, 2009. 24 с.
8. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. Київ : Основи, 1994. 261 с.
9. Гавкалова Н. Л., Севастьянов С. В. Економічна природа інтелектуального капіталу. *Економіка розвитку*. 2015. № 1. С. 77–82.
10. Дикань В. Л., Корнілова І. В. Інтелектуальні інвестиції в логістичних системах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2010. № 29. С. 199–203. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/1184/1/Dikan.pdf>
11. Другов О. О. Інвестиційне забезпечення інтелектуалізації економіки України : монографія. Київ : УБС НБУ, 2010. 284 с.
12. Зубчинська Н. М. Інтелектуалізація праці на робочому місці та її забезпечення на промисловому підприємстві (на прикладі коксохімічних підприємств) : автореф. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Харків, 2012. 20 с.
13. Кендюхов О. В. Ефективне управління інтелектуальним капіталом : монографія. Донецьк : ДонУЕП, 2008. 359 с.
14. Кісь С. Я. Інтелектуалізація діяльності підприємства: основні визначення і поняття. Молодий вчений. 2015. № 3. С. 72–77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_3%281%29_17
15. Петренко В. П. Інтелектуальні ресурси соціально-економічних систем: аспекти інноваційного управління : монографія. Івано-Франківськ : ПП Курилюк В. Д., 2009. 196 с.
16. Поляков М. В. Сутність та прояви інтелектуалізації світогосподарського розвитку. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 13. С. 84–88. URL: <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/18.pdf>

17. Сем'ян О. В. Інтелектуалізація людського капіталу підприємства. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2011. № 4. С. 141–145. URL: <http://old.bumib.edu.ua/sites/default/files/visnyk/26-4-16-2011.pdf>
  18. Тимашова Л. А., Лещенко В. А., Морозова А. И., Таран Л. Ю. Інтелектуалізація систем управління виробництвом. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія «Інформатика та моделювання». 2017. № 50. С. 143–158. DOI: 10.20998/2411-0558.2017.50.1.
  19. Чобіток В. І. Інтелектуалізація управління holisticним розвитком підприємств: категоріальний силлогізм. *Бізнес Інформ*. 2020. № 2. С. 463–472. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-463-472>
  20. Чобіток В. І. Концептуальні основи інтелектуалізації управління holisticним розвитком промислових підприємств залізничного транспортного машинобудування. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2020. № 2. С. 151–157. DOI: <https://doi.org/10.33271/ev/70.151>
  21. Вікіпедія – вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org>
  22. Закон України «Про підприємництво» від 07.02.1991 р. № 698-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>
- REFERENCES**
- “Akademichnyi tлумachnyi slovnyk” [Academic Explanatory Dictionary]. <http://sum.in.ua>
- Boiarynova, K. O. “Innovatyziatsiia ta intelektualizatsiia vyrobnychoho seredovyshcha mashynobudivnoho pidpriemstva” [Innovation and Intellectualization of the Production Environment of the Machine-building Enterprise]. *Tekhnolohycheskyi audyt y rezervy proyzvodstva*, no. 1/3 (2016): 76-80. DOI: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2016.60804>
- Briukhovetska, N. Yu., and Bohutska, O. A. “Intelektualizatsiia pidpriemstv: pidkhody, sutnist, struktura” [Intellectualization of Enterprise: Approaches, Concept, Structure]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*, no. 1 (2020): 92-100. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-1\(59\)-92-100](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-1(59)-92-100)
- Bryl, I. V. “Vyznachennia motyvatsiinykh perevah intelektualizatsii pidpriemstv bazovykh haluzei promyslovosti” [Definition Motivation Preferences of Intellectualization in Basic Industry Enterprises]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*, no. 1 (2019): 142-150. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1\(55\)-142-150](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1(55)-142-150)
- Buleyev, I. P., Buleyev, E. I., and Bryukhovetskiy, Ya. S. “Intelektualizatsiya truda – osnova razvitiya sovremennoy ekonomiki” [Intellectualization of labor is the basis for the development of the modern economy]. *Stratehiia i mekhanizmy rehulivannia promyslovoho rozvytku*. 2016: 3-18. <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/127415/1-Buleev.pdf?sequence=1>
- Buzko, I. R., Vartanova, O. V., and Holubenko, H. O. *Stratehichne upravlinnia investytsiiami ta innovatsiina diialnist pidpriemstva* [Strategic Investment Management and Innovative Activity of the Enterprise]. Luhansk: Vyd-vo SNU im. V. Dalia, 2002.
- Chobitok, V. I. “Intelektualizatsiia upravlinnia kholistychnym rozvytkom pidpriemstv: katehorialnyi syllohizm” [Intellectualization of the Management of Holistic Development of Enterprises: the Categorical Syllogism]. *Biznes Inform*, no. 2 (2020): 463-472. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-463-472>
- Chobitok, V. I. “Kontseptualni osnovy intelektualizatsii upravlinnia kholistychnym rozvytkom promyslovykh pidpriemstv zaliznychnoho transportnoho mashynobuduvannia” [Conceptual Bases for Intellectualization of Cholistic Development Management of Industrial Enterprises of Railway Transport Engineering]. *Ekonomichnyi visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu*, no. 2 (2020): 151-157. DOI: <https://doi.org/10.33271/ev/70.151>
- Druhov, O. O. *Invetytsiine zabezpechennia intelektualizatsii ekonomiky Ukrainy* [Investment Support for the Intellectualization of the Economy of Ukraine]. Kyiv: UBC HBU, 2010.
- Dykan, V. L., and Kornilova, I. V. “Intelektualni investytsii v lohistychnykh systemakh” [Intellectual Investments in Logistics Systems]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, no. 29 (2010): 199-203. <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/1184/1/Dikan.pdf>
- Havkalova, N. L., and Sevastianov, S. V. “Ekonomichna pryroda intelektualnoho kapitalu” [Economic Nature of Intellectual Capital]. *Ekonomikarozvytku*, no. 1 (2015): 77-82.
- Kendiukhov, O. V. *Efektivne upravlinnia intelektualnym kapitalom* [Effective Management of Intellectual Capital]. Donetsk: DonUEP, 2008.
- Kis, S. Ya. “Intelektualizatsiia diialnosti pidpriemstva: osnovni vyznachennia i poniattia” [Intellectualization of Activity of the Enterprise: Main Definitions and Concepts]. *Molodyivchenyi*, no. 3 (2015): 72-77. http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_3%281%29__17
- [Legal Act of Ukraine] (1991). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>
- Petrenko, V. P. *Intelektualni resursy sotsialno-ekonomichnykh system: aspekty innovatsiinoho upravlinnia* [Intellectual Resources of Socio-economic Systems: Aspects of Innovative Management]. Ivano-Frankivsk: PP Kuryliuk V. D., 2009.
- Poliakov, M. V. “Sutnist ta proiavy intelektualizatsii svitohospodarskoho rozvytku” [The Nature and Practical Aspects of Intellectualization in the Global Economic Development]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, iss. 13 (2016): 84-88. <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/18.pdf>
- Semian, O. V. “Intelektualizatsiia liudskoho kapitalu pidpriemstva” [Intellectualization of Human Capital of the Enterprise]. *Visnyk Berdianskoho universytetu menedzhmentu i biznesu*, no. 4 (2011): 141-145. <http://old.bumib.edu.ua/sites/default/files/visnyk/26-4-16-2011.pdf>

Timashova, L. A. et al. "Intelektualizatsiya sistem upravleniya proizvodstvom" [Intellectualization of Production Management Systems]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «KhPI». Seriya «Informatyka ta modeliuвання»*, no. 50 (2017): 143-158. DOI: 10.20998/2411-0558.2017.50.1

Vasylyk, A. V. "Intelektualizatsiia trudovoi diialnocti v kontekcti formuvannia ta rozvytku intelektualnoho kapitalu" [Intellectualization of Labor Activity in the Context of Formation and Development of Intellectual Capital]: *avtoref. dyc. ... kand. ekon. nauk : 08.00.07*, 2009.

Veber, M. *Protestantska etyka i dukh kapitalizmu* [Protestant Ethics and the Spirit of Capitalism]. Kyiv: Osnovy, 1994.

Wikipediia – vilna entsyklopediia. <https://uk.wikipedia.org>

Zubchynska, N. M. "Intelektualizatsiia pratsi na robotnomu misti ta yii zabezpechennia na promyslovomu pidpriemstvi (na prykladi koksokhimichnykh pidpriemstv)" [Intellectualization of Labor at the Workplace and Its Provision at the Industrial Enterprise (On the Example of Coke-chemical Enterprises)]: *avtoref. ... kand. ekon. nauk : 08.00.04*, 2012.

Науковий керівник – Чобіток В. І., доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри маркетингу та торговельного підприємництва, Українська інженерно-педагогічна академія (Харків)